

N:o 80.

Af Herr A. Rydberg: Derom att kvinna, som uppnått myndig ålder, måtte vara sin egen giftoman.

Utan att inlåta mig i reflexioner eller argumenter, ty sådana göra sig sjelfva, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen, för sin del, ville besluta samt till Kongl. Maj:t göra framställning derom, att kvinna, som uppnått myndig ålder, måtte vara sin egen giftoman, till följd hvaraf lagens stadgande i Giftermåls-balken om giftomannarätt härutinnan måtte undergå förändring och ej ega tillämpning i afseende på myndig blifven kvinna.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1867.

A. Rydberg

från Skaraborgs län.

N:o 81.

Af Herr Haggström: Om anvisande af ett anslag å 100,000 R:dr till understödjande af myruttidningar och vattenaftappningar inom Westerbottens län.

Bland de många olägenheter, som Westerbottens jordbrukare hafva att bekämpa för att afvinna den magra och ofruktbara jordmånen en ringa afkastning, finnes ingen större och allmännare än frosten, hvars härjningar så skonlöst till-

intetgöra jordbrukarens berättigade förhoppningar om lön och uppmuntran för hans tunga och ihärdiga arbete. En enda frostnatt är ofta tillräcklig att förstöra milliontals kubikfot säd och derigenom rycka brödet från tusentals människor. Angeläget måste därför vara att, om ej rent af kunna öfvervinna, så åtminstone söka inskränka frostens härjningar inom de delar af landet, hvilka äro nog olyckliga att nästan årligen vara ett rof för desamma.

Ett af de kraftigaste och verksammaste medlen härtill äro, enligt hvad en lång erfarenhet bekräftat, utdikningar af sankna myrar och vattendränkta trakter, hvarigenom förutom frostens aflägsnande ofta vinnes rätt god jord till odling. Begge Statsmagterna hafva äfven beaktat detta, men tyvärr hafva de anslag, som för detta ändamål beviljats, varit allt för obetydliga mot behovet. Af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om Statsverkets tillstånd och behof synes väl, att detta behof icke alldeles lemnats ur sigte, då ett anslag af 120,000 R:dr R:mt föreslagits för befrämjande af dylika myrutdikningar och aftappningar inom de sex nordligaste länen samt vissa härader i Wermland, men att detta anslag, fördeladt på sagda sex län och vissa delar af det sjunde, icke på långt när kan motsvara det stora behovet är nogsamnt bekant, och bekräftas dessutom af bilagan N:o 5 till åberopade nådiga Proposition, hvilken utvisar att, oaktadt 1867 års fond redan blifvit *till fullo* anvisad, ansökningar om statsbidrag till sagda utdikningar ligga hvilande med ett sammanlagdt belopp af 446,338 R:dr R:mt. Af hela det sökta statsbidraget upptaga de inom Westerbottens län ifrågasatta utdikningsföretagen icke mindre än 260,303 R:dr R:mt eller *mera än 58 procent af hela beloppet*, hvartill kommer, att ansökningar om statsbidrag till en massa likartade utdikningsföretag, många af stor betydighet, icke blifvit inlemnade, emedan man inom orten haft sig väl bekant, att medel för närvarande saknats. Tager man dessutom i betraktande, att den här uppgifna summan endast representerar halfva arbetskostnaden, emedan vid understöd från Statens sida fästats det vilkor, att högst hälften af den beräknade arbetskostnaden får som statsbidrag lemnas, så får man ett ungefärligt begrepp om de ifrågasatta arbetenas stora betydelse. Men dessa arbetens verkligt stora vigt och betydelse framstår först då, när man eftersinnar hvilken stor välsignelsebringande verkan, så i moraliskt som materielt hänseende, för de frostländiga trakternas bebyggande skulle uppkomma om, genom ofvannämnda arbetens snara utförande, frostens ruinerande härjningar förminskades. Utan sådana utdikningar, de må nu förr eller sednare komma till stånd, kan eller rättare sagdt skall, per medium räknadt, aldrig någonsin en medelmåttig skörd kunna påräknas inom Westerbotten.

Till följd af de många på hvarandra följande missvæxterna, som uteslutande äro att tillskrifva frostländigheten, hafva Westerbottens innevånare blifvit urståndsatte att *ensamt* af egna medel bestrida kostnaderna för de så nödiga, och för hvarje år allt lifvigare ifrågasatta utdikningarne till frostens aflägsnande.

På grund af hvad jag här ofvan haft äran anföra vågar jag ödmjukt föreslå,

att Riksdagen, till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom *Westerbottens län*, som företrädesvis afse att minska frostländigheten, måtte anslå Ett hundra tusen R:dr R:mt, att på vanliga vilkor utgå under år 1868.

Om remiss af denna motion till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 28 Januari 1867.

Gustaf Heggström.

N:o 82.

Af Herr Heggström: Om anvisande af ett förslagsanslag till bestridande af kostnaderna för sådana urtima landsting, som erfordras för val af riksdagsman i Första Kammaren.

Då riksdagsmanna-arfvoden och öfriga utgifter i och för Riksdag bestridas af Statsverket, så synes väl billigt och rättvist vara, att kostnaderna för urtima landsting, hvilka till följd af föreskriften i 7 § Riksdagsordningen skola, der så erfordras, sammanträda till urtima möte för val af riksdagsman i Första Kammarren, böra utgå från Statsverket och icke från landstingskassorna, emedan urtima landsting för sagda ändamål ej handlägga ett länet ensamt angående ärende, utan tvärtom ett af mycken vigt för och inflytande på det allmänna bästa.

Utgifterna för ett urtima landsting blifva för tätt befolkade län med lika areal visserligen icke så stora, men för län med vidsträckt ömfång, såsom *Westerbottens*, *Norrbottens*, *Jemtlands* och *Wester-Norrlands*, gå resekostnadsersättningarna, i följd af de stora afstånden från residensstaden, till ganska stora belopp, exempelvis må det tillåtas mig åberopa *Westerbottens*, hvilka för endast 23 landstingsmän uppgå till närmare 1,100 R:dr R:mt. För *Wester-Norrlands* län lära samma ersättningar uppgå till dubbelt mot nyssnämnda summa. Dessa utgifter